

Dinde Üç Temel Esas ve Delilleri

İmam Muhammed bin Abdolvahhab

(Ey Müslüman!) Allah sana rahmeti ile muamele etsin. Bilmen gereken dört önemli mesele vardır.

Bunlar:

Birincisi: İlim (Öğrenilmesi gereken gerçek ilim) Allah'ı, Peygamberini, ve İslam dinini delilleri ile bilme zorunluluğudur.

İkincisi: Bu öğrenilen ilim ile gereğine göre amel etmek.

Üçüncüsü: Bu ilmi öğrenmeye insanlığı davet etmek.

Dördüncüsü: Bu davet esnasında karşılaşılabilecek zorluklara, sıkıntılara sabretmektir.

Bu meselelere delil ise Allah-u Teala'nın şu ayetidir.

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ وَالْعَصْرِ ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝ ﴾ [سورة العصر]

İmam Şafii (Allah ona rahmet etsin) bu sure hakkında: “ Eğer Allah-u Teala yarattıklarına bu sureden başka bir hüccet indirmemiş olsaydı, yinede onlara hüccet olarak yeterdi” diye buyurmuştur. Ve İmam Buhari (Allah ona rahmet etsin) de şöyle geçmektedir: “İlim, söz ve amelden önce gelir konusu.” **Buna delil olarak Allah-u Teala şöyle buyurmuştur:**

﴿ فَاعْلَمُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرُوا لِذَنبِكُمْ ﴾ [47: 19]

Allah-u Teala ayette ilime, söz ve amelden önce başlamıştır.

Bil ki Ey Müslüman! - Allah sana rahmet etsin – her Müslüman kadın ve erkeğin şu üç hususu bilmesi gerekir:

Birincisi: Muhakkak ki bizi yaratan, rızıklandıran Allah'tır. Ve o Allah bizi başı boş bırakmamış, bir Peygamber (terbiye eden) göndermiştir. Kim bu Peygambere uyar, ona tabi olursa cennete girer. Bu konuya delil ise, Allah'ın şu sözleridir.

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قِرْعَوْنَ رَسُولًا ۖ فَعَصَىٰ قِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا﴾ [73:

[15-16

İkincisi: Allah hiç bir şekilde yapılan ibadetlerde kendisine ortak koşulmasına razı olmaz. Ortak koşulan bir melek yada peygamber olması durumu değiştirmez. **Buna delil ise Allah-u Teala'nın şu sözüdür.**

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ [72: 18]

Üçüncüsü: Muhakkak ki kim Peygambere itaat eder, Allah'ı birler, ona ortak koşmazsa, onun en yakını dahi olsa Allah'a ve Peygamberine düşmanlık edeni, dost edinmesi caiz değildir. **Buna delil ise Allah'u Teala'nın şu sözüdür:**

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيَدَّخُلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

[58: 22]

Bil ki Ey Müslüman! - Allah seni ona itaate yöneltsin – İbrahim (aleyhisselamın)'in dini

olan hanifiyyelik (batıldan hakka doğru yönelmek) sadece Allah’a, tek olarak ona ibadet etmek, ihlaslı olmak demektir. Allah bütün insanlığa bunu emretmiş, bu şekilde ibadet etmelerini istemiştir. Çünkü insanlığı bunun için yaratmıştır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

[51: 56] ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

“Bana ibadet etsinler” sözünden maksat; Allah-u Teala’yı birlemektir. Bu, Allah’ın insanlığa en büyük emri olan tevhiddir. Tevhid Allah’ı bütün ibadet çeşitlerinde birlemektir. Allah’ın insanlığa en büyük yasağı ise ona şirk koştur. Şirk ise; Allah’la beraber başka bir şeye ibadette, itaatte bulunmaktır. **Buna delil ise Allah-u Teala’nın şu sözüdür:**

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...﴾ [4: 36]

Eğer birisi size insanın üzerine öğrenmesi gerekli olan üç temel esas nedir diye sorarsa, vereceğin cevap şu olsun: Kulun rabbini, dinini, ve peygamberi olan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’i bilmesi, tanınması ve öğrenmesidir.

BİRİNCİ ESAS

KULUN RABBİNİ BİLMESİ

Sana rabbim kim? diye sorulduğu zaman şöyle cevap ver: Benim Rabbim Allah’tır. O ki beni ve bütün yaratılmışları (alemleri) nimeti ile terbiye eden, yetiştiren Allah’tır. O benim kendisine ibadet ettiğim, O’ndan başka hiç bir ilahın olmadığı Allah’tır. **Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözüdür:**

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ [1: 2]

Allah'ın dışındaki her şey (yaratılmış) bir alemdir. Bende bu alemden (yaratılmışlardan) biriyim.

Sana Rabbini ne ile, nasıl tanıdın, bildin? diye sorulduğu zaman şöyle cevap ver: O'nu (varlığına delalet eden) eylemleriyle ve mahlukatlarıyla bildim. Gece, gündüz, güneş ve ay onun ayetlerindendir. Yedi kat gök ve yedi kat yer ve aralarındaki her şey onun mahlukatlarındandır. **Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:**

﴿وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَلَيْلٌ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ

تَعْبُدُونَ﴾ [41: 37]

Ve şöyle buyurmuştur:

﴿إِذْ رَبُّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ [7: 54]

Rab; ibadet edilendir. Buna delil ise yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ آعْبِدُوا رَبُّكُمْ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝﴾ [2: 21-22]

(Büyük tefsir alimlerinden) İbn-i Kesir (Allah ona rahmet etsin) şöyle buyurmuştur.

İbadete müstahak olan bu kadar çeşitli mahlukatı yaratan, Allah'tır.

İbadet Çeşitleri: Allah'ın yapılmasını emrettiği; islamın şartları, imanın şartları ve ihsan gibi ibadetlerdir. Öyle ise dua, korku, ümit etmek, tevekkül etmek, isteyerek yönelmek, çekinerek korkmak, itaat ederek sakınmak, bilerek korkmak, yönelmek, yardım dilemek, sığınmak, imdat dilemek, kurban kesmek, adak adamak, yardımını beklemek hep ibadet çeşitlerindendir. Bunlar gibi Allah'ın emrettiği bütün ibadetler yalnızca Allah için yapılır. **Bu ibadetlere deliller ise Yüce Allah'ın şu ayetleridir.**

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ [72:18]

Dua:

Kim Allah'tan başkasına dua eder yada duasında Allah'la beraber başkasını da ortak koşarsa, yada duasının bir kısmını başka bir şeye niyazda bulunmak için harcarsa şirke düşer, kafir olur. **Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:**

﴿وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾ [23: 117]

Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve-sellem) şöyle buyurmuştur:

" الدعاء مخ العبادة "

"Dua ibadetin beyni (özü)'dür."

Ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ أَلَدِينَ يَسْتَكْبِرُونَ

عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾ [40: 60]

Korku: Bu ibadete delil ise Yüce Allah'ın şu ayetidir:

﴿...فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴾ [3: 175]

Ümit Etmek: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ

بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴾ [18: 110]

Tevekkül Etmek: Bu ibadetin delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴾ [5: 23]

﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ [65: 3]

İsteyerek Yönelmek, Çekinerek Korkmak, İtaat Ederek Sakınmak: Bu ibadetlere delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿...إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا
وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ﴾ [21: 90]

Bilerek Korkmak: Bu (ibadete) delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿...فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ...﴾ [2: 150]

(Allah'a) Yönelmek: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ ...﴾ [39: 54]

Yardım Dilemek: Bu (ibadete) delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

[1: 5] ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

Peygamber efendimiz bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

“Yardım dilediğin zaman Allah’tan yardım dile”
"إذا استعنت فاستعن بالله"

Sığınmak: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

[114:1] ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾﴾

İmdat Dilemek: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

[8: 9] ﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ﴾

Kurban Kesmek: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ ۚ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴾ [6: 163]

(Peygamber efendimiz) sünnetinde şöyle buyurmuştur:

" لعن الله من ذبح لغير الله "

“Allah kendinden başkası için kurban kesene lanet etmiştir.”

Adak Adamak: Bu (ibadetin) delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴾ [76:]

[7]

İKİNCİ ESAS

KULUN İSLAM DİNİNİ DELİLERİ İLE BİLMESİ

İslamın Tarifi:

İslam - Kulun Allah'ı (bütün yapmış olduğu ibadetlerde) birleyerek ona teslim olması, (emirlerine, yasaklarına) boyun eğerek itaat etmesi, şirkten ve onun ehlinde kendini uzak tutması, beri kılması demektir.

İslam üç mertebedir. Bu mertebeler şunlardır: İslam, İman ve İhsan. Her mertebesinde kendine göre rükünleri vardır.

BİRİNCİ MERTEBE: İSLAM

İslamın Rükünleri:

Kelime-i Şehadet getirmektir. Yani Allah'tan başka hakkı ile gerektiği gibi

ibadet edilecek hiçbir mabud, ilah yoktur ve Muhammed onun elçisidir demektir.

- 1- Namaz kılmak
- 2- Zekat vermek
- 3- Oruç tutmak
- 4- Hacca gitmek (Allah'ın evini hacetmek)

Kelime-i Şehadetin delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا
بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾ [3: 18]

(Şehadetin) manası ise: Allah'tan başka hakkı ile gerektiği gibi ibadet edilecek başka bir ilah yoktur demektir. “Başka bir ilah yoktur” sözü; Allah'ın dışındaki bütün

ibadet edilen her şeyi iptal eder (hükümünü kaldırır). “Allah’tan başka” sözü; bütün ibadet çeşitlerinin yalnızca, tek olarak Allah’a ait olması demektir. O’nun ibadetlerde kendisinin bir ortağı olmadığı gibi mülkünde de bir ortağı yoktur. Bu şehadetin açıklaması ve tefsiri Yüce Allah’ın şu sözleridir.

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ۖ إِلَّا الّٰلٰهَ الَّذِیْ فَطَرَنِیْ ۚ فَإِنَّهُمْ سَیَهْدِیْنَ ۖ﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِیَةً فِی عَقِبِهِ
لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُونَ ﴿۷۸﴾ [43: 26-28]

Ve şöyle buyurmuştur:

﴿قُلْ یٰٓأَهْلَ الْكِتَٰبِ تَعَالَوْا۟ اِلَیَّ کَلِمَةٍ سَوَآءٍ بَیْنَنَا وَبَیْنَكُمْ ۖ اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَیْئًا وَلَا یَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا اَرْبَابًا

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٣﴾

[64]

Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’in Allah’ın Resulü, elçisi olduğuna delil ise, Yüce Allah’ın şu sözüdür:

﴿ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ

عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴾ [9: 128]

“Muhammed Allah’ın Resulü” şهادetinin manası ise şudur: Emrettiği şeyleri yerine getirmek, haber verdiği şeyleri doğrulamak, yasakladığı ve nehyettiği şeylerden kaçınmak, Allah’a onun getirdiğinden başka bir şeyle ibadet etmemek demektir.

Namazın, zekatın ve tevhidin tefsirine delil ise, Yüce Allah’ın şu sözüdür:

﴿ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا

الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴾ [98: 5]

Oruç ibadetinin farziyetine delil ise, Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى

الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴾ [2: 183]

Hac ibadetinin farziyetine delil ise, Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَن كَفَرَ

فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴾ [3: 97]

İKİNCİ MERTEBE: MAN

İman yetmiş küsur şubedir. En yücesi, üstünü لا إله إلا الله (Allah'tan başka hakkı

ile ibadet edilecek hiç bir ilah yoktur) demek, en aşağısı ise yolda bulunan rahatsız edici şeyleri yok etmek, imha etmektir. Haya etmek imanın şubelerinden biridir. İmanın altı şartı vardır.

İMANIN ŞARTLARI:

- 1- Allah'a inanmak
- 2- Meleklerle inanmak
- 3- Kitaplara inanmak
- 4- Peygamberlere inanmak
- 5- Ahiret gününe inanmak
- 6- İyi ve kötü yönleriyle kadere inanmak.

Bu ibadetlere delil ise yüce

Allah'ın şu sözüdür:

﴿لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ

ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ﴾

[2: 177]

**Kadere inanmaya delil ise Yüce Allah'ın
şu sözüdür:**

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ [54: 49]

ÜÇÜNCÜ MERTEBE: İHSAN

İhsanın tek bir rüknü vardır. O da Allah'a sanki onu görüyormuş gibi ibadet etmektir, sen onu görmesende O seni görmektedir. **İhsanın delili ise Yüce Allah'ın şu sözüdür.**

﴿ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴾ [16: 128]

Ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

﴿ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ۝ (۲۱۷) الَّذِي يَرِنَكَ حِينَ تَقُومُ ۝ (۲۱۸) وَتَقْلُبُكَ

فِي السَّجِدِينَ ۝ (۲۱۹) إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ (۲۲۰) ﴾

Ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

﴿ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ
إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۝ (سورة يونس ۶۱) ﴾

**Bu konuya Peygamber efendimizin
sünnetinden delil ise meşhur Cibril
hadisidir.**

"عن عمر بن الخطاب- رضي الله عنه-
قال بينما نحن جلوس عند رسول الله صلى الله عليه وسلم
ذات يوم إذ طلع علينا رجل شديد بياض الثياب شديد
سواد الشعر لا يرى عليه أثر السفر ولا يعرفه منا أحد

حتى جلس إلى النبي صلى الله عليه وسلم فأسند ركبتيه إلى ركبتيه ووضع كفيه على فخذيه وقال يا محمد أخبرني عن الإسلام فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم الإسلام أن تشهد أن لا إله إلا الله وأن محمدا رسول الله وتقيم الصلاة وتؤتي الزكاة وتصوم رمضان وتحج البيت إن استطعت إليه سبيلا قال صدقت قال فعجبنا له يسأله ويصدقه قال فأخبرني عن الإيمان قال أن تؤمن بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر وتؤمن بالقدر خيره وشره قال صدقت قال فأخبرني عن الإحسان قال أن تعبد الله كأنك تراه فإن لم تكن تراه فإنه يراك قال فأخبرني عن الساعة قال ما المسئول عنها بأعلم من السائل قال فأخبرني عن إمارتها قال أن تلد الأمة ربثها وأن ترى الحفاة العراة العالة رعاء الشاء يتطاولون في البنيان قال ثم انطلق فلبثت مليا ثم قال لي يا عمر أتدري من السائل قلت الله ورسوله أعلم قال فإنه جبريل أتاكم يعلمكم دينكم"

(صحيح مسلم ج: ١ ص: ٣٧)

“Ömer bin Hattab (Radiyallahu anh)’dan rivayet olunan bir hadisi şerifte şöyle buyurmuştur: “ Biz peygamberin

(sallallahu aleyhi ve sellem) yanında oturuyor iken üzerimize bembeyaz elbiseli, simsiyah saçlı, üzerinde yolculuk eseri gözükmeyen içimizden onu kimsenin tanımadığı bir adam çıka geldi ve peygamberin dizlerine dizlerini dayayarak iki elini bacaklarının üstüne koyarak oturdu ve Peygamber efendimize Ey Muhammed! Bana islamdan haber ver dedi? O da Allah'tan başka hakkı ile ibadet edilecek ilah yoktur ve Muhammed onun elçisidir demen, namazı kılman, zekatı vermek, orucu tutman, gitmeye gücün yeterse hacca gitmen, demişti. O da: Doğru söyledin dedi. Biz onun hem soru sorup hemde doğrulamasını acayip bir şey olarak karşıladık. Sonra O: Bana imandan haber ver dedi. Peygamber efendimizde ona iman Allah'a, Meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, iyi ve

kötü yanlarıyla kadere inanmandır” dedi. Daha sonra bana ihsandan haber ver dedi. Peygamber efendimizde İhsan; senin Allah’ı görmediğin halde Allah’ı görür gibi ibadet etmendir. Şüphesiz ki Allah seni görmektedir. (Sonra) bana kıyamet saatinden haber ver dedi. (Peygamber efendimizde ona): Soru sorulanın soruyu sorandan daha fazla bu konuda bir bilgisi yoktur dedi. (Cibril) Bana emarelerinden, alametlerinden haber ver dedi. (O da) Köle kadının kendi sahibini doğurması, ayakları ve kendileri çıplak fakir koyun çobanlarının yüksek binalar dikmekte birbirleriyle yarışmaları (emaretleridir) dedi. Sonra çekip gitti. Uzun bir müddet bekledikten sonra peygamber efendimiz Ey Ömer! Soru soranın kim olduğunu biliyormusunuz diye sordu. Bizde Allah ve Resulü daha iyi bilir dedik. Bu kişi Cibril’dir, size dininizi

öğretmek için geldi dedi.” (Müslim c:1 sh:37)

ÜÇÜNCÜ ESAS

Peygamber Efendimiz Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’in Bilinmesi

O; Haşim oğlu Abdulmuttalib oğlu Abdullah oğlu Muhammed’dir. Haşim Kureyş’den, Kureyş Arap’tan, Arap ise Allah’ın dostu İbrahim’in oğlu İsmail’in soyundandır. (O ikisine ve Peygamber efendimize en güzel dua ve selam olsun) Onun (Peygamber efendimizin) atmış üç yıllık bir ömrü vardır. Bunun kırk yılı peygamberlikten önce, yirmi üç yılı ise peygamber ve resul olarak geçmiştir. İkra suresi ile Nebi, Müddessir Suresi ile Resul olmuştur. Mekke şehri onun memleketidir. Allah onu şirkten sakındırması ve tevhide davet etmesi için

göndermiştir. **Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözleridir:**

﴿يَتَأْتِيهَا الْمَدِيرُ ﴿١﴾ ثُمَّ فَاَنْذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبُّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَيَا بَاكَ ﴿٤﴾ فَطَهِّرْ ﴿٥﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٦﴾ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ﴿٧﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٨﴾﴾

[74: 1- 7]

Ayetteki “Kalk ve sakındır”ın manası; şirkten sakındır, tevhide davet et demektir. “Rabbini yücelt”in manası; tevhitle onu birlemekle yücelt demektir. “Elbiseni temizle”nin manası amellerini şirkten temizle demektir. “Günahlardan uzak dur”un manası putlardan, tapılan her şeyden ve ehlinden uzak dur, onları terk et demektir.

Peygamber efendimiz şirkten on sene insanlığı sakındırdı, tevhide davet etti. On yılın sonunda miraca çıktı. Beş vakit namaz farz olundu. Bu şekilde Mekke’de üç sene

﴿ يَنْعَبَدِي آلَ الدِّينِ ءَامِنُونَ إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعْبُدُونِ ﴾

[29: 56]

İmam Bağavi – Allah ona rahmet etsin- bu ayetin iniş sebebinin Mekke'den hicret edemeyen Müslümanların Mekke'de kalışlarıdır. Allah onlara iman ismi ile seslenmiştir (demiştir.).

Hicrete sünnetten delil ise Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şu sözüdür.

"لا تنقطع الهجرة حتى تنقطع التوبة ولا تنقطع التوبة حتى تطلع الشمس من مغربها" (سنن أبي داود: ٢٤٧٩)

“Tevbe kesilmedikçe hicrette sona ermez, güneş batıdan doğmadıkça da tevbe kapısı kapanmaz” (Ebu Davud: 2479 no’lu hadis)

Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Medine'ye yerleşip karar kılınca, dinin diğer hükümleri ile de emrolundu. Zekat, oruç, hac, ezan, cihad, iyiliği emredip kötülükten sakındırmak gibi islamın diğer hükümlerini insanlığa bildirdi. Bu şekilde on yıl devam etti. Hicretin onuncu yılında vefat etti. - Allah'ın salata ve selamı onun üzerine olsun- Onun getirmiş olduğu bu din kıyamete kadar baki kalacaktır.

Hiç bir hayırlı (iyi iş) yoktur ki onun (peygamber efendimiz) dini buna delalet, işaret etmesin, hiç bir kötülükte yoktur ki sakındırmasın.

Dinin delalet ettiği hayır: tevhid ve Allah'ın sevdiği ve razı olduğu her şeydir. Allah onu bütün insanlığa peygamber olarak göndermiş, insanların ve cinlerin hepsine

ona itaat etmeyi farz kılmıştır. **Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:**

﴿ قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ﴾ [7: 158]

Onunla Yüce Allah dinini kemale, tamama erdirmiştir. **Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:**

﴿ ... أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴾ [5: 3]

Peygamber efendimizin öldüğüne delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٩﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣٠-٣١﴾ ﴾ [39: 30-31]

İnsanlar öldükten sonra tekrar diriltileceklerdir. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür.

﴿ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴾

[20: 55] ﴿ ﴾

ve Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

﴿ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۖ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ ﴾

[71: 17-18] ﴿ ﴾

İnsanlık tekrar diriltildikten sonra hesaba çekilecekler ve amellerinin karşılığı verilecektir. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا

عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنٰی ﴾ [53: 31]

Kim yeniden diriltilmeyi yalanlarsa kafir olur. **Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:**

﴿ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ

لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾ [64: 7]

Yüce Allah bütün peygamberleri müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndermiştir. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür.

﴿ رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ

الرُّسُلِ ﴾ [4: 165]

İlk olarak bir din ile gönderilen peygamber Nuh aleyhisselamdır. Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ ۚ ﴾

[4: 163]

Muhakkak ki Allah Nuh (aleyhisselam)’dan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’e kadar bütün ümmetlere bir peygamber göndermiştir. Bütün peygamberler ümmetlerini yalnız Allah’a ibadet etmeye çağırmış ve tağuta ibadet etmeyi yasaklamışlardır. Buna delil ise Yüce Allah’ın şu sözüdür:

﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ آعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا

الطَّاغُوتَ... ﴾ [16: 36]

Yüce Allah bütün kullara tağutları inkar edip, Allah’a iman etmelerini farz kılmıştır.

Tağut kelimesinin manası hakkında İbni Kayyım şöyle söylemiştir: **Tağutun**

manası: Kulun haddini aşarak Allah'tan başka ibadet ettiği her mabud, onun dışında emrine tabi olduğu kendisine tabi olunan ve kendisine itaat edilen her şey tağut demektir.

Tağutlar çok çeşitlidir. Başlıcaları beş tanedir.

- 1- Şeytan (Allah ona lanet etsin)
- 2- Kendisine ibadet edilmesinden razı olan, ibadet edilen
- 3- Kendisine ibadete çağıran
- 4- Gaybdan bir şey bildiğini iddia eden
- 5- Allah'ın indirdiğinin dışında hükümedenler tağuttur.

Buna delil ise Yüce Allah'ın şu sözüdür:

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ
 بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا
 انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾ [2: 256]

La ilahe illallahın manası da budur.
 (Allah'tan başka hakkı ile ibadet edilecek bir
 ilah yoktur) Peygamber efendimiz şöyle
 buyurmuştur:

" راس الأمر الإسلام وعموده الصلاة وذروة سنامه
 الجهاد في سبيل الله "

“Her işin başı islamdır, direği namazdır ve
 direğin zirvesi ise Allah yolunda cihattır.”

Allah her şeyi en iyi bilendir. Ve sallallahu
 ala Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ve
 sellem.

